

JÁTÉKSZINI

E M L É N Y.

Kiadta

202

**MEZEY ISTVÁN,**

BCU Cluj / Central-University Library Cluj

SUGÓ. Hosszúvárosi  
A-hoz tartozó hely.



**KOLOZSVÁRTT,**

Nyomatott Gámán Jánosnál.

1861.

1971

ERDELYI MUSEUM

1971

AVTPI YHEM

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Hass, alköss, gyarapits:  
A haza fényre derül.

ERDELYI MUZEUM  
KÖNYVTÁRA

114053

1971

**Bogdán Lajos és Nagy Mihály  
igazgatásuk alatti szintársu-  
lat névszerinti jegyzéke.**

**Férfiak:**

Bogdán Lajos.	Kassay Ferencz.
Bogdán Lajos.	Lövy Jakab.
Bogdán Béla.	Mezey István.
Benedek Gyula.	Máté János.
Benedek Lajos.	Nagy Pista.
Berhalmi Gyula.	Nagy Mihály.
Bemeter Mihály.	Sipos Sándor.
Bereczky Mihály.	Szabó Lajos.
Batvani Sándor.	Zakar Péter.

**Nők:**

Bogdáné. Bogdán Róza. Nagyné.

**Színházzsolga:**

Vajna Ödön.

## **Az előadott szindarabok névjegyzéke.**

### **J a n u á r h ó b a n .**

- 6-án Kisértet, énekes népszínmű 3 felv.  
8-án Vallomások, vigj. 3 felv.  
10-én Jegy gyűrű, énekes népszínmű 3 felvonás.  
12-én Elátkozott herczeg, bohózat 3 felv.  
13-án. Falusiak, vigj. 3 felv.  
15-én Parlagi Jancsi, énekes népszínmű 3 felvonás.  
17-én Szép molnárnő, vigj. 2 felv. és Lengyel táncz.  
19-én Brankovics György, szomorújáték 5 felv.  
20-án Angolosan, vigjáték 3 felv. és olá táncz.  
Nagy Pista által.  
22-én Egy nő kiugrik az ablakon, vigj 3 felv.  
25-én Okos bolond, vigjáték 3 felv.  
26-án Korona és Vérpád, szomorú ját. 5 felv.  
27-én Czigány, énekes népszínmű 3 felv.  
30-án Ludas Matyi, tüneményes bohózat 3 fvl.

### **F e b r u á r h ó b a n .**

- 2-án Tücsök, életrajz 5 felv.  
3-án Don Juan, bohózat 3 felv. és olá táncz.

5-én Vénbakancsos és fia a huszár, énekes népszinmű 3 felv.

9-én Tiszaháti libácska, vigj. 2 felv. és tót táncz.

10-én Lumpáczi vagabundus, bohózat 3 felv.

14-én Huszár csiny, katonai életrajz 3 felv.

15-én Elátkozott herczeg, 3 felv. közkívánatra és tót táncz.

17-én Hazatértek, dráma 4 felv.

23-án Molnár és gyermeke, dráma 4 felv. Nagy Mihály és Bogdán részére.

31-én Csikos, népszinmű 3 felv.

### M á r t i u s h ó b a n .

2-án Angolosan, vigj 2 felv: Bogdán Roza jutalmául és Komáromi Alajos 1-ső fellépteül.

3-án Mama, vigj 3 felv. Komáromi Alajos 2-ik föllépteül.

7-én Armány és Szerelem szomorú játék. 5 fv. Nagyné részire és Komáromi Alajos ur 3-ik föllépteül.

9-én Egy ur és egy asszonyosság, és Ő nem féltékeny Komáromi A. jutalmául.

10-én Ördög naplója, vigj 3 felv. Komáromi A. 5-ik föllépteül s bucsujátékául.

## Magyarok viradása.

---

Ne szunyadj oh magyar! nincs idő aludni,  
Tettek korát éljük tenni kell s haladni.  
Riadj hát! de, hogy tudd mihez tartsd jómagad:  
Hallgasz rám, ajkaimról aranytanács fakad:

Magyar légy, ha Isten magyarrá teremtett,  
Magyarnak hirdessen minden szó, minden tett!  
Szenteld a hazának szived, lelked, élted:  
Hogy éltesd azt te is a ki téged éltet!

Nyelvét más népeknek tanuld, hogy általa  
Megismerd a mi még ismerve nem vala;  
De itthon csupán a magadét beszéljed,  
Istened, hazádat magyarul dicsérsjed!

Magyarul szólj egyként gazdaggal, szegénnyel  
Magyarul beszélgess leánnyal, legénnyel;  
S ha tán tüzes szemek langjától ég kebled:  
Szép magyar nyelven súgj rózsádnak szerelmet!

Magyarul zokogd el keserved, bánatod,  
S magyarán vigadj, ha van tán egy vig napod!  
De akkor se feledd azt az ó fájdalmat  
Mely miatt a magyar csak sirva vigadhat!

S midőn a szilaj kedv legjobban tüzelne.  
Egy pár hő könyüt ejts a habzó kehelybe!...  
Legvigabb nótáinknak is van egy bús hangja:  
Mikor megszólal a mult halál harangja...

Ámde csak honfinak tárd ki mély bánatod,  
Más előtt jobb, hogyha kebledbe zárhatod.  
Búdat idegennek meglátni nem szabad;  
Nehogy kikaczagja szentelt fájdalmadat!

Azért, ha városban kilépsz az utcára:  
Bátran nézz, s bajszadat pödörd ki nyalkára;  
Domború melleden a dolmány feszüljön,  
Pörge kalpagodon a kócsag repüljön.

Sarkantyud összeverd, kucsmaidat vágd félre,  
Kevesebbet nézz a földre — mint az égre;  
Ugy járj, hogy sajnálják: mért király nem lettél!  
Szóval: légy büszke, ha magyarnak termettél!

Ne felejtse a multat: óriás világunk  
Melyet megsirattunk, melybe visszavágyunk;  
A múltnak nagysága emeljen magassá:  
Magas felhők felett szálló büszke sassá!

Termeted ne főd más mint magyar ruhával:  
Sújtásos mentével, zsíróros dolmánnyal;  
Mert a magyar szabás legszebb a világon:  
Nincs annál szebb mez a százszorszép-virágon!

S ha tán nemzetedet merik böcsmérelni:  
Észszel és erővel tudj érte küzdeni!  
Kardunk s történetünk: ez a szent biblia,  
Magyarnak hírnevét ezzel kell óvnia!

S távozz, bár a hontól miljom mértföldnyire,  
Menj bár világtalan világok végire,  
Szép nap ragyog le rád, vagy felhők takarnak:  
Hirdessed magadat mindenütt magyarnak!

Soha meg ne tagadd édes nemzetedet:  
Ne hogy meg tagadjon az is majd tégedet!...  
De a távolból is szeresd tiszteld, imádd  
A téged szerető, imádandó hazát!

Buzduljon fel szived őseink nevére,  
Hazádnak távol is kérj napot egére:  
S bizzál: meghálgat a magyarok isten:  
Föltámaszt ő minket nemhogy elvesztene!!

Igy mondám. Eddig van a dolog summája;  
Egy varázsszavacska ságok még hozzája,  
E varázsszavacska maga megtart téged:  
Soha el ne feledd a nemzetiséget.

Thali Kálmán

BCU Cluj / Central University Library Cluj

---

## **A világ!**

A világ egy szinpad  
S az élet színészet!  
Hol a sors kényire  
Oszt s játszák szerepet

Darvas László.

---



**JÁTÉKSZINI**  
**ZSEBKÖNYV.**

1861-ik ÉVRE

BCU Cluj / Central University Library Cluj

KIADTA :

**JAKAB ISTVÁN,**

A KOLOZSVÁRI DALSZINTÁRSULAT SUGÓJA.

**ERDÉLYI MUZEUM  
KÖNYVTÁRA**

---

KOLOZSVÁRTT,

*Az ev. ref. fötanoda betűivel nyomtatott.*

## Férfi hangok.

Férfi hangok . . . kardal harsog . . .  
 Keblem derül és bornl;  
 Rajta most a múlt, jövőndő  
 Hir, dicsőség átvonul.  
 Képzetemben fel-feltűnik  
 Egy leoldott rabmadár —  
 Örök éltet a hazának!  
 Fiuk! csengjen a pohár.

Hullanak már a bilincsek,  
 Oszlanak a fellegek;  
 Éljenek, kik a hazáért  
 Bátor szívvel küzdenek.  
 Pusztuljatok denevérek,  
 Itt az áldott napsugár —  
 Üdvözöllek szent szabadság!  
 Fiuk, csengjen a pohár.

Duna, Tisza, Dráva, Száva,  
 Egybefoly mind a négy ár;  
 — Almodozom nagy tettekről,  
 Lelkem a magasba száll —  
 Testvérként ölelje egymást  
 Magyar, német, szláv, oláh.  
 Éljen a szent egyetértés!  
 Fiuk, csengjen a pohár.



# Az 1848-diki kokárda.

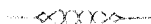
Kukus Mártonnal.

Keblemre tűzlek ismét drága jelvény,  
Szívemnek rég alvó szerelmese,  
Ki a nagy éjben úgy tüntél elém föl,  
Miként egy álom, mint tündérmese!  
Virad. Fölébredéuk. Im, újra látlak:  
Jobb égnek háromszínű csillaga!  
Szívem dobogva fejt alattad ismét,  
S büszkébb reád, miként volt valaha.  
— Üdvözöllek, nemzetiszín csillag!

Te benned **egy** a nemzet! Föltünésed  
**Egész** nemzetté tette a magyart!  
**Czimer helyett** vagy pórnak és nemesnek:  
Egymásra ismer rólad s összetart.  
**Szabaddá** létét áldja benned a **nép**:  
S a főnemes - **nemes tett** zálogát;  
Midőn testvérivel híven megosztá  
A **honszerelmnek** édes szent jogát.  
— Üdvözöllek, nemzetiszín csillag!

Midőn a föld **szabaddá lett**, a lélek  
Maradhatott é rabnak még tovább?  
A szellemet te oldozád fel egykor  
S a néma vágyak felhítád szavát. —  
A gondolat, a szó, a holt betűsor  
Életre kelt s teremté korszakot;  
S hol a sötétség és a fény csatáztak  
Az eszmének hősei hordtak ott.  
— Üdvözöllek, nemzetiszín csillag!

S ki a dicsőség elmult s jövendő  
 Fényét ragyogtat **két hazánkra** le,  
**Emlék** s **ígéret** képe állsz előttünk,  
 Szivárvány-esillag, földön ég jele  
 Legyen sötét éj vagy napfény körülünk.  
 Balsors, erőszak hárhová taszit;  
 Keblünkre tűzve légy és mondd el annak,  
 Hogy a hol állsz, ottan **helyén a szív!**  
 -- Üdvözöllek, nemzetiszin esillag!



## Országos nóta

Lisznyai Kálmántól.



Mint a szentelt harang és mint a furolya  
 És mint a hegedű, úgy szól az én dalom;  
 E három hangszernek összeolvadt hangján  
 Zeng most bátor lantom, ünnepi hangokou.  
 — Mint a fán az ágak az óltott galyakkal:  
 Ugy tartsatok össze minden népfajokkal!  
 Ugyanazon törzsnek hajtnak ők virágot,  
 Egyszínnel, egyfízzel, egyforma lombokkal.  
 — Egy szívvel, lélekkel a közös hazáért,  
 Fömládozva mindent, életet, vagyont, vért.

Szabad ősmagyarok, édes testvéreim!  
 Szívből szakított szóm vagyon fihozzátok:  
 Ki titeket kövel hajított, megsértett,  
 Ti azt a Krisztus szerint kenyérral dobjátok.  
 Ez a mi erkölestünk, ez a természetünk,  
 Ez a történetünk, — a nemes büszkeség,  
 A magasabb szellem, melynek öntudata  
 Gyújt, emel, dicsőit s erős lelkünkben ég.  
 — Mint a fán az ágak az óltott galyakkal:  
 Ugy tartsatok össze minden népfajokkal!

A magyar, csábított lelki ellenségét  
 Szépen engeszteli, dicsőn megtéríti;  
 A közös szabadság s szellem szent nevében  
 Egy közszézlra hívja és testvéresíti.  
 Ő adta a jelszót, ő küzdött mellette,  
 Ő szenvedett érte halálos kínokat;  
 .. A szellem; fájlalni, — a jellem: kitérni —  
 Győzött és elhozta a diadalnapokat.  
 — Mint a fán az ágak az óltott galyakkal:  
 Ugy tartsatok össze minden népfajokkal!

Mindennapi lelki kenyerünk volt e vágy!  
 S — most így szól hozzájuk a nemes vértanu:  
 „Jertek a szabadság virágait szedni!”  
 „Édes mindnyájunké legyen a koszorú!  
 Ily diadal után legfőbb ellenségét  
 Inkább megöleli mint őli a magyar!  
 Így válik áldássá az átok s virágot  
 Ringató szellővé az öldöklő vihar.  
 — Mint a fán az ágak az óltott galyakkal:  
 Ugy tartsatok össze minden népfajokkal!

Hiszen ti reátok külön fajbeliek,  
 Kik öregrég mindig velünk tartottatok:  
 Azért haragudott nem rég a magyar, hogy  
 Saját magatóknak roszt akartatok . . . .  
 Legelső törvényünk; hogy egymást szeressük,  
 Hogy egymást segítsük, hogy egymást ápoljuk,  
 Egymást meg ne sértsük, egymást meg ne vessük.  
 Egymásnak jobb sorsát sohase gátoljuk.  
 — Mint a fán az ágak az óltott galyakkal:  
 Ugy tartsatok össze minden népfajokkal!

Mint az égen egymás mellett a csillagok,  
 Ugy állhatnak együtt a nemzetiségek;  
 Békés rendben, csendben — a szabad szellemnek  
 Hódolva, mint napnak, — szép fényesen égnek.

Éljen minden népfaj! kis de derék nemzet:  
 Ha oly kiesiny vón is, mint egy hangyaszombik,  
 Tartsa fenn szokását, nyelvét, természetét,  
 S szent tüztől forrjon a szive mint egy lombik.  
 — Mint a fán az ágak az óltott galyakkal:  
 Ugy tartsatok össze minden népfajokkal!

Egy köztörvény alatt külön saját szokás,  
 Saját nyelv, költészet, művészet, tudomány:  
 Bár a legmagasabb fokra emelné fel  
 Minden nemzet sorsát a műveltség nyomán:  
 Így Magyarország a legdicsebb haladás.  
 A világműveltség közgyűpontja lenne, —  
 A szabadság boldog békéje virulna,  
 A mennyország, az üdv itt kezdődne benne, —  
 A halál utáni ennek folytatása:  
 S így áradna reánk az Isten áldása!

És így mindennapi szent lelki kenyerünk,  
 Oltári szentségünk legyen a szeretet;  
 S a mennyország ura, Istenek áldjon meg  
 Teljes boldogsággal minden fajt, nemzetet.  
 És így: német, oláh, szerb, bunyevác, horvát,  
 Örmény, zsidó, bolgár, orosz, szász, rác és tót:  
 Legyen az ő s hős nagy Magyarország testén,  
 Vérbiboros földjén mint ékszer nem mint folt!  
 — Mint a fán az ágak az óltott galyakkal:  
 Ugy éljünk hát együtt minden népfajokkal!



## Magyarok viradása.

Edes hazámnak, kedves magyar nemzetemnek ajánlom.



Ne szunyadj oh magyar! nincs idő aludni.  
 Tettek korát éljük—tenni kell s haladni.  
 Riadj hát! de, hogy tudd mihez tartsd jómagad:  
 Hallgass rám, ajkamról aranytanács fakad:

Magyar légy, ha Isten magyarrá teremtett,  
Magyarnak hirdessen minden szó, minden tett!  
Szenteld a hazának szived, lelked, élted:  
Hogy éltesd azt te is, a ki téged éltet!

Nyelvét más népeknek tanuld, hogy általa  
Megismerd a mi még ismerve nem vala;  
De **itthon** esupán a **magadét** beszéljed,—  
Istened, hazádat magyarul dicsérjed!

Magyarul szólj egyként gazdaggal, szegénnyel  
Magyarul beszélgess leánnyal, legénnyel;  
S ha tán tüzes szemek lángjától ég kebled:  
Szép magyar nyelven sügj rózsádnak szerelmet!

Magyarul zokogd el keserved, bánatod,  
S magyarán vigadj, ha van tán egy vig napod!  
De akkor se feledd azt az ó fájdalmaid —  
Mely miatt a magyar csak **sírva vigadhat!**

S midőn a szilaj kedv legjobban tüzelne,  
Egy pár hő könnyüt ejts a habzó kehelybe! . . .  
Legvigabb nótáknak is van egy bús hangja:  
Mikor megszólal a **mult** halálharangja . . . —

Ámde csak bonfinak tárd ki mély bánatod, —  
Más előtt jobb, hogyha kebledbe zárhatod.  
Búdat idegennek meglátni nem szabad:  
Nehogy kikaczagja szenteld fájdalmaidat

Azért, ha városban kilépsz az utcára:  
Bátran nézz s bajszaodat pödörd ki nyalkára;  
Domborn mellel a dolmány feszüljön,  
Pörge kalpagodon a kócsag repüljön.

Sarkantyúd összeverd, kucsmaodat vágd földre,  
Kevesebbet nézz a földre — mint az égre;  
Ugy járj, hogy sajnálják: mért **király nem lettél!**  
Szóval: légy **büszke**, ha **magyarnak** termettél!

Ne felejtöd a **múltat**: óriás világunk --  
 Melyet megsirattunk, melybe visszavágyunk:  
 A múltnak nagysága emeljen magassá:  
 Magas felhők felett szálló büszke sassá! --

Termeted ne földd más mint **magyar** ruhávat:  
 Sujtásos mentével, zsinóros dolmányjal,  
 Mert a magyar szabás legszebb a világon:  
 Nincs annál szebb mez a százszorszép-virágon!

S ha tán nemzetedet merik beosmérleni:  
 Észszel és erővel tudj érte küzdeni!  
**Kardunk s történetünk**: ez a szent biblia, --  
 Magyaroknak hírnevét ezzel kell óvnia!

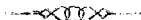
S távozz' bár a hontól miljom mértöldnyire,  
 Menj bár világtalan világok végire, --  
 Szép nap ragyog le rád, vagy felhők takarnak:  
 Hirdessed magadat mindenütt **magyarnak!**

Soha meg ne tagadd édes nemzetedet:  
 Ne hogy megtagadjon az is majd tégedet! ...  
 De a távolból is szeresd, tiszteld, imádd  
 A téged szerető, imádandó hazát!

Buzduljon fei szived öseink nevére,  
 Hazádnak -- távol is -- kérj napot egére:  
 S bizzál: meghallgat a magyarok Istene:  
 Föltámaszt ő minket nemhogy elvesztene!!

Igy mondám. -- Eddig van a dolgok summája;  
 Egy varázsszavaeskát sugok még hozzája, --  
 E varázsszavaeska maga megtart téged:  
 Soha el ne feledd a nemzetiséget.

THALI KÁLMÁN.





# kolozsvári országos nemzeti színházi

## VÁLASZTMÁNY.

*Elnök:* Hidvégi gróf Mikó Imre.

*Tagok:* Gróf Mikes János. Gr. Lázár Miklós.

Báró Huszár Károly.

*Polgármester:* Wendler Frigyes. Nagy Elek.

*Pótlótagok:* Gróf Eszterházi Kálmán.

Páll Sándor.

*Jegyző:* Groisz Ferdinánd.

*Pénztárnok:* Streicher Mihály.

*Gazda:* Olasz Károly.

*Orvos:* Gálmán József.

## Névjegyzéke

a kolozsvári országos színházi választmány pártfogása s **Follinusz János** igazgatása alatti  
DALSZINTÁRSASÁGNAK.

*Igazgató:*

**FOLLINUSZ JÁNOS.**

Összes személyzet betűsor szerint-

### Férfiak:

Albisi László, *átal. ügyelő.*

Almási István, *jegy-ír.*

Bartha Elek.

Boér János.

10 Bokor József, *buffo énekes.*

Beczka János.

Ferdinánd Ignác.

Jakab István, *sugó.*

10 Káldi Gyula, *karnagy.*

10 Komáromi Lajos.

Marczelli Géza, <i>bassista.</i>	↳ Egedi Mari, <i>dalnoknő.</i>
Molnár József.	Follinuszné — Antónia.
Morvai József.	Kaiser Ernestnő, <i>dalnoknő.</i>
Mocsári György.	Kovácsné — Teréz.
16 Nagy József.	Láng Mari.
Ormai Ferencz, <i>baritonista</i>	↳ Pajor Anna, <i>dalnoknő.</i>
Pauli Richárd, <i>tenorista.</i>	↳ Pap Paulina.
Palatkai Gábor.	Szerdahelyi Nelli, <i>dalnoknő.</i>
Rajz János.	Szirmai Otil.
10 S. Szegedi István.	Tóthné — Mária.
Szűcs Lajos.	↳ Tarné — Eszter.
Tar Csátár.	Turcsányiné — Antónia.
Ujfalussy Sándor, <i>átalános rendező.</i>	↳ Ujfalussyné — Julia.
Vadász József.	

### Gyermek szerepekre: :

<b>N ö k:</b>	Follinusz Emil.
Albisiné — Károlina.	Follinusz Aurél.
Baranyiné — Nina.	Follinusz Hermine.
Boérné — Zsófia.	Follinusz Oszkár.
Bokorné — Ágnes.	↳ Ujfalussy Gisella.

*Gázvilágítást* : Zsigmond Elek.  
*haszombérlők* : Popini Ferdinánd.

*Főruhátárnok* : Geck Albert,  
*Segédei* : { Keppel Farkas.  
 Ferencsik István.

*Színházi festők* : { Beczkai János.  
 Vári János.

*Díszmester* : Gengler Lőrincz.

*Alsó díszítők* : { Kovács József.  
 Szilassi Bálint.

*Felső díszítők* : { Bencze József.  
 Kecskeméti Elek.

*Segédek* : { Gazdag László.  
 Szabó László.

*Zenészek* : A helybeli, cs. kir. katonai zenekarból  
 24 egyén.

*Házmester*: Id. Grau Frigyes.

*Pályolymitó*: Grau Luiza.

*Jegyszedők*: 1 Dézsikovies József.

*Zártszékiek*: 1 Ifj. Grau Frigyes.

*Földszinti*: Gengler Lőrinczné.

*Karzati*: Telluk János.

*Fodrász*: Reinhardt György.

*Főszínlaphordó*: Id. Grau Frigyes.

*Segédei*: { Kolumbák István.  
                  { Molnár János.

*Világosítók*: { Körösi András.  
                  { Zágoni György.

*Főkéményseprő*: Helmreich Jakab 5 segéddel.

                  : Kertész József.

                  : Telluk János.

*Színházzolgák*: Könyves Máté, *agy színész.*

                  : Barkó Károly.

                  : Nagy Jóska.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

## Szini előadások sora.

**October, 1860.**

28-kán Szigetvári vértanúk, eredeti dráma 4 felvonásb.

E színpadon *előszír*. Ezt megelőzte: „**Üdvözlét**“  
ezim alatt „Hymnus“ és „Szózat“ az egész  
személyzet által énekelve.

30-kán Lucia, szomorú daljáték 3 felvonásban.

**November.**

1-én Pünkösdi királyné, vigj. dalokkal 3 félv.

3-án Falusiak, vigj. 3 félv.

4-én Kisértet népsz. dalokkal 3 félv.

- 5-én Paul Jones, dráma 5 felvonásban.
- 6-án Don Caesar de Bazán, dráma 5 felvonásban.  
Tóth Soma, a pesti nemzeti színház tagja mint vendég. Játék végén Tóth Soma komoly magány magyartáncza.
- 7-én Dalos Pista, népsz. dalokkal 3 felv.
- 8-án Örökség, dr. 5 felv.
- 10-én Troubadour, dalmű 4 felv. Kaiser Ernestnö assz. Pestről és Pajor Anna mint szerződött tagok.
- 11-én Csikós, népsz. dalokkal 3 felv.
- 12-én Marsan hercegnő, dr. 6 felv.
- 13-án Ernáni, daljáték 4 felv.
- 14-én Fenn az ernyő nincsen kas, vigj. 3 felv.
- 15-én Hunyadi László, eredeti dalmű 4 felvonásban.  
A harmadik felvonásban előforduló magány magyartánczot lejte Tóth Soma.
- 17-én Herman gróf, dr. 5 felv.
- 18-án Szökött katona népsz. dalokkal 3 felv.
- 19-én Borgia Lukretia, dalmű 3 felv.
- 20-án Végrendelet, dr. 5 felv.
- 21-én Pacsuli világismerete, vigjáték 3 felvonásban. E színpadon *először*.
- 22-én **Díszelőadás:** az erdélyi országos Múzeum egy éves lételének ünnepélyére Bibor és Gyász, dr. 5 felvonásban.
- 23-án Hunyadi László, dalmű 4 felvonásban. Tóth Soma magyartáncza.
- 24-én Zsidó Család, színmű 4 felv. E színpadon *először*
- 25-én Mátyás diák, vigj. kardalokkal 3 felv.
- 26-án Mama, vigj. 3 felv.
- 27-én Gritti, dr. 5 felv.
- 28-án Ördög Róbert dalmű 4-dik felvonása.  
(Szamár tej vigj. 1 felv. dalokkal.  
!Kunok dalmű 2-dik felvonása.
- 29-én Notredamei toronyör, színjáték 6 felvonásban.

**December.**

- 1-én Tengerész és neje, vigj. 5 felv. Ujfalussy Sándor jutalmára. E színpadon *először*.
- 2-án Két huszár és egy bakancsos, vigj. dalokkal 3 felv.
- 3-án Márta vagy a Richmondi vásár, dalmű 4 felv.
- 4-én Zách unokái, dr. 5 felv.
- 5-én Ő csak ingerkedik, eredeti vigj. 3 felvonásban. E színpadon *először*.
- 6-án Rigoletto, szomorú dalmű 4 felv.
- 8-án Marót macsói bán, dr. 5 felv. Demeter Mihály *első színi kísérlete*.
- 9-én Okos bolond, vigj. kardalokkal 3 felv.
- 10-én Jean Claude, dr. 6 felv.
- 11-én Falura kell mennie, vigj. 3 felv.
- 12-én Norma, dalmű 2 felv.
- 13-án Szent László és kora, eredeti történeti rajz 5 felv. Kőrán G. Hunyit drámaírónk előestéje emlé. új díszl.
- 15-én Csokonai Vitéz Mihály első szerelme, vigjáték kardalokkal 3 f. Boér János jutalmára, új díszl.
- 16-án Kis árva, népsz. dalokkal 3 felv. E színp. *először*.
- 17-én Londoni koldusok, dr. 5 felv.
- 18-án Rohán Mária, dalmű 3 f. Kaiser Ernő assz. jut.
- 19-én Királyi esők, vigjáték 3 felv.
- 20-án Bohóc és Családja, dr. 5 felv.
- 21-én *Rendkívüli előadás a helybeli nemzeti színház javára. Színmű, szavulat és operai nagy egyveleg, 5 felvonásban.*
- 1-ső felv. Rendkívüli előadás, vigj. 1 felvonásban.
- 2-ik „ Eruáni második felvonása.
- 3-ik „ Romeo és Juliából nagy ária.
- 4-ik „ „Magyarok Istene“, költemény Petőfitől.
- 5-ik „ Hugonották 4-dik felvonása.
- 27-én Salvátor Róza, vagy a nápolyi lázadás a 17-dik században. Melodráma 5 felv. 1 felv. előjátékkal.
- 29-én Báléj, 5 felv. Pauly Richard jutalmául.
- 30-án Peleskei Notárius, énekes bohózat 3 szakaszban.
- 31-én Borgia Lucretia, opera 3 szakaszban.

# TAROKK-PARTIE.

Az olaszországi események egy *tarokk-partie*-hoz is hasonlítanak. Napoleon az osztó, II-k Ferencz, Garibaldi és Viktor Emmanuel a játékosok.

A kicsi *zsidó*: Szicilia; a nagy *zsidó*: Nápoly.

II-dik Ferencz *kettőst* mond; ráhagyják; felveszi: két legnagyobb **matador** a *skiz* (népszerűtet) és *huszonegy* (közbizalom) nélkül, sőt még *falszín*nel is azt mondja:

— II **tarokk** és **pagat ultimo** (magyarul: ki adja meg legutoljára az árat?).

Garibaldi és Viktor Emmanuel erre egyhangulag replicálnak:

— **Contra** a játéknak, **contra** az ultimónak, **tous les trois** és **pagat fang!**

Vajjon elfogják-e? Az majd Gaetanál dül el. Jó tarokkisták ugy vélekednek, hogy ha el nem fogják is, ugy bizonyosan kispregolják.

A milyen **venában** van Győző Manó úr, képes a legközelebbi osztáskor — miután a kicsi és nagy *zsidót* elvitte — egész Olaszországra nézve a „*volat*“ot **ansagolni**.

## A SZABADSÁGHOZ.

Hosszú, mély álmot álmodánk,  
Minőt még eddig soha.  
Eltakarólag hánytá ránk  
Magát az idő moha.  
Jólesett az idegennek  
Mondani: temetkezünk,  
Vége a **magyar nemzetnek** ....  
Bizonyos enyészetiünk.

És, mi aludtunk csendesen,  
Mint láz után a beteg,  
Sejtve, talán majdan leszen,  
Ki felettünk kesereg.  
Oh az álmot nyugalomnak  
Mondják a böles emberek;  
De álma egy hős magyarnak  
Nyugodalmas hogy lehet?!

Tettre serken, tettre lángol  
Álmában is a magyar,  
Nem ijed meg a haláltól,  
Nem ijed meg egyhamar.  
Hát még az életben, tudva,  
Élni dicső boldogság;  
Mert biztos révparthoz jutva  
Él a **magyar szabadság**

Légy üdvöz! Isten angyala:  
Népek üdve, reménye-...  
A boldogságnak hajnala...  
A dicsőségnek fénye....

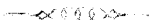
Csillagtábor a kebelben...  
 Legszebb illatos virág....  
 Gyöngy az ég jegygyűrűjében...  
 Dicsőült szent szabadság!

Légy üdvöz isteni balzsam,  
 Gyógyítsd a sebeket meg,  
 Oh, mert rettenetes sok van...  
 A jó magyar mind beteg!  
 Mindnyájának a szive fáj  
 Égető kínok között,  
 Olyanok valának, mint a nyáj  
 Mit önkény lánczra fűzött. —

Légy üdvöz! isteni szikra,  
 Mely letiporva valál;  
 Nem bocsátanak a síkra,  
 Hogy tudd, mi az éhhalál.  
 Ah, de mostan ismét itt vagy!  
 Élsz, a sirhant nem takar;  
 El nem hagyhat, el sem is hagy,  
 Veled él csak a magyar!

Légy üdvöz! Isten szerelme,  
 Dicsőített szent vendég,  
 Te a szívek fejedelme  
 Légy oly, mint az öröklét.  
 Meglásd mennyi babér terem  
 Kebelünkben számodra,  
 Mindenkor elégedetten  
 Tekinthetsz a magyarra!

B. L.



## Örülj hazám...

Örülj hazám, örülj: végre valahára  
 Ragyog feletted is a jog napsugára



Melynek melegétől, tavaszod ugy virul,  
Miként természet a dermedt tél álmibul.

Le pattant a burok, mely gyászosan fűde:  
Elvonult egedről a szellem mély köde.

Nem gátolja önkény gyermekid láugeszét,  
Szabadon, mint a méh, szállhainak szerteszét.

Szálljanak — repüljék be a nagy világot,  
Gyűjtve szellem-mézet, tudomány-virágot.

De mézet, virágot, honuknak hozzanak,  
Gyűjtőkből herékké sohse változzanak.

## Szeretlek kedvesem!

Petőfitől.

+++

Szeretlek kedvesem, szeretlek tégedet,  
Szeretem azt a kis könnyű természetet,  
Fekete hajadat fehér homlokodat,  
Sötét szemeidet piros orczádat,  
Azt az édes ajkat, azt a lágy kis kezet,  
Melynek érintése magában élvezet.  
Szeretem lelkednek magas röpülését,  
Szeretem szivednek tengersen-mélységét.  
Szeretlek, ha örülsz és ha búbanat bánt,  
Szeretem mosolyod s könnyeid egyaránt.  
Szeretem erényid tiszta sügárzását,  
Szeretem hibáid napfogyatkozását.  
Szeretlek kedvesem, szeretlek tégedet,  
A mint embernek csak szeretnie lehet.  
Kivüled rám nézve nincs élet, nincs világ,  
Te szövődöl minden gondolatomon át.

Te vagy érzeményem, mind halva mind ébren,  
 Te hangzol szívemnek minden verésében.  
 Lemondanék minden dicsőségről érted  
 S megszereznék érted minden dicsőséget.  
 Nekem nincsen vágyam, nincsen akaratom,  
 Mert a mit te akarsz, én is azt akarom.  
 Nincs az az áldozat, mely kicsiny ne lenne  
 Érted, hogyha te örömet lelsz benne.  
 S nincs esekélyesség, a mi gyötrelmesen nem sért,  
 Hogyha te fájlalod annak veszteségét.  
 Szeretlek kedvesem, szeretlek tégedet,  
 Mint ember még soha, soha nem szeretett!  
 Oly nagyon szeretlek, hogy majd belé halok,  
 Egy személyben minden de mindened vagyok,  
 A ki csak szerethet, a ki csak él érted:  
 Férfjed, fiad, atyád, szeretőd, testvéred.  
 És egy személyben te vagy mindenem nekem:  
 Lányom, anyám, húgom, szeretőm, hitvesem!  
 Szeretlek szívemmel, szeretlek lelkeimmel,  
 Szeretlek ábrándos örült szerelemmel! . . .  
 És ha mindezért jár díj avagy dicséret  
 Nem engem illet az, egyedül csak téged.  
 A dicséretet és díjat te érdemled,  
 Mert tőled tanltam én e nagy szerelmet!

---

## Bordal.

Spetykó Gáspártól.

Bor előttem, karjaim közt szép leány,  
 Hátam megett vígan húzza a cigány.  
 Szívem körül hármás örömkoszorú;  
 Bolond volnék, ha most lennék szomorú,

A ki búsul, a ki epeшти magát,  
 Maga alatt vágja hatorúl a fát,

S mit ér, hogy ha agyon sirjuk is magunk,  
A világon sirva nem változtatunk.

Ez a világ jaj beh gyenge lábon áll,  
Nagyon öreg, nem csoda, ha sántikál.  
Az öregség maga is bajos dolog;  
De a világ részeg, szinte tántorog.

Bár csak egyszer úgy leinná már magát,  
Hogy kitörné valamiben a nyakát;  
Akárhogy, csak veszne már, azt szeretném,  
Örömben tán még el is temetném.

Mi a mecnkö! én temetni akarok?  
Mért ne? hiszen matól fogva pap vagyok;  
A vidámság felkent papja életem;  
A jó kedvet mint hitvallást hirdetem.

BCU Cluj / Central University Library Cluj  
Fösvény kertész az élet, kert a világ,  
Több a tövis benne, mintsem a virág;  
De a jó nedv, ez az angyal, résen áll,  
És a kertbe örömeket szedni száll.

Kebelemnek templomába jó barát!  
Üritsd velem a jó kedvnek poharát.  
S te, ki nem vagy igaz ember, ki veled,  
Az én szívem oltáránál nincs helyed!

Bort előmbe, folyjon itt az asztalon,  
Csókod, szép lány, csókod égjen ajkamon;  
Te meg cigány, ugy huzd, azt az angyalod,  
Hogy a szívben megfojtsd a búbánatot!



## Isten áld meg a magyart!

*Murányi Sándortól.*

(Ang 1860.)

A nemzetek, népek atyja  
 Mi jó népünk sem feledte,  
 Kínos hosszú éjszakáin  
 Híven virasztott felette . . .  
 S azt a titkos hő imát mit  
 Álmában a lázas ajk  
 Elrebegett, meghallotta:  
 „Isten áld meg a magyart!“

Hogy álmunkból ébredtünk  
 Még sötét volt láthatárunk,  
 De egy fény mind közelebb jött,  
 Mit ugy lestünk, mit ugy vártunk,  
 A hajnal volt . . . s megérkezten  
 Zenge minden haladalt . . .  
 S im az ég is visszazeng rá:  
 „Isten áld meg a magyart!“

Zeng most e dal bércezen, völgyön,  
 Szívből szívbe, ajkról ajkra;  
 S négy folyam közt egy gondolat  
 Millió szív gondolatja . . . .  
 Millióknak gondolatja,  
 Melyet eddig éj takart . . .  
 Felsiet a hit szárnyain —  
 „Isten áld meg a magyart!“

Bölesődal lett a szép magyar  
 Anyahonlány édes ajkán  
 Csecsemőjét, kisedét e  
 Dallal ébresztvén, altatván.  
 Oh mi szép lesz, hogyha szólni  
 Kezd a kised ajka majd,

Először is azt gyűgyögi:  
„Isten áld meg a magyart!”

Ifjainkban ösapáink  
Szellemétől ég a lélek;  
Keblökben a honszerelme  
Olyan nagy, hogy alig fér meg.  
S milyen büszkék... daliásak...  
Hogy nem félik a vihart...  
Hogy várják, hogy bár jöne már...  
„Isten áld meg a magyart!”

Véneink is mintha újra  
Ifjuságuk napját élnék,  
Lelkeikben annyi tűz, hogy  
El sem hinnéd, nem is vélnéd...  
Uj erőt ad... ama hitszó:  
„Ej hit erős és megtart — library Cluj  
„Magyarország nem volt... de lessz!”  
„Isten áld meg a magyart!”

Kisdedeknek, ifjak, vének  
Ajkán zeng az imaének;  
Fű, fa, virág, honszerelmünk  
Nagy esodáiról regélnek...  
Palotáink -- kunyhóiuokban  
Egy szív -- lélek -- akarat...  
Oh lehetlen, hogy az Isten  
Meg ne áldja a magyart!

Én hiszem, hogy érní főzünk,  
Értünk kell szebb s jobb időket:  
Teljesülve lesznek, miket  
Prófétáink jövendöltek...  
Nem halunk meg mig az egység  
Lánca minket összetart...  
Oh maradjon így örökké:  
„Isten áld meg a magyart!”

Hallgasd meg oh nemzetünknek  
 Istene e nép imáját,  
 Hajnalára küldj napot is  
 Mely ne lelje soha sirját...  
 S mely bennüket sujtni készül  
 Fogd fel... fogd fel azt a kart...  
 Légy mi nékünk erős várunk...  
 „Áld meg Isten a magyarf!”

— 11774 —

## Színészeti statistika.

— ❖ —

Egy valaki azt a fáradságot vette magának, hogy összszámította az egész Európában jelenleg működő színigazgatókat, színészeket és színésznőket, s úgy találta, hogy 1773 színigazgató vezetése alatt összesen 18,250 színész és 21,600 színésznő működik a világot ábrázoló deszkákon. Hogy a színésznők száma majd negyedfél ezerrel haladja meg a színészeket, az obvious, mert a ballet egy-két férfi mellett számos nőt vesz igénybe. Mindazok hozzáadásával, kik a színészettel közvetlenül foglalkoznak, a fennebbi szám 82,602-re megy.

Egy olaszlap közlése szerint jelenleg mintegy 1730 olasz énekes és énekesnő keresi kenyerét (s e mellett még valamit: a dicsőséget) énekléssel.

Ezek közt: primadonna 410, tenor 330, bariton 280, bassista 160, buffó 50, segédénekes 500. Első táncosnő 180, mimikus 150, tánczos s táncosnő 970. Balletmester 40.

## Kipfelhauser a nagyvilágban.

Bolond Ásisából.

Jajajaj édes Krämmer ur! — hogy mi az?! — hát iasfájásom van; Lizike már három nap óta melegíti rám a fődöt, meg a téglát, aber nutzloos; hogy mitől kaptam a bauchschmerzen-t, azt kérdezi Krämmer ur; én nem tudom, hogy lehet ilyenül kérdezni, mikor minden újságban benne van, hogy a Haupttrebellert (a nevét egy loyális illampolgár le sem írhatja) Zemplén megyében első bizottmányi tagul választották. Oh jémini! Már most csak az hibázik, miszerint egy bizottmányi levélben hijják aza, hogy az ugynevezett „alkottmányos működés foglalát“ ő is ott vegye fel, a hol elbagyta. Na, das ist zum Narren werden. Kinevezni bizottmányi tagnak az ungarische Kariváldit! ... még egy meleg fődöt, még egy zacskó korpát ide. Oh jémini!

Azt kérdezi Krämmer ur, hogy mit mondok én az esztergomi conferentiáról; bolondság, szeleskedés. Németországban a Centralversammlung egész cizendón át tanácskozik s am eude még sem végez semmi, ezek a magyarok pedig két óra alatt mindent fiunafertig csinálnak; látszik, hogy nem filozofus nemzet. Kimondták azt achtndvirziget, csak egy derék ur tett egy kis kifogást ellene azon okból, hogy a nemzetiségeket az 1848-diki törvények veszítették össze. No ez világos: mindent a 48 iki miniszterium kezdett, az hányatta a sz. tamási sánczókat, az kezdte bántani a többi testvéreket sat.

Biharmegyében az új organisatio után a jelen voltak önkénytes adakozás útján megyei kaszszát csináltak. No az alattunk is sokszor megtörtént, hogy valaki a kaszszát elvigye, de hogy esupa mulalságból még ő fizessen bele, ilyen lächerlich dolog nem történt. Valaki egy ös kardot is ajándékozott egyik megyének, de erre én meg azt mondom, hogy a herr von Schmorrer is hagyott hátra

a megyének egy pár galoschet. „Szép, bármily áldozat, ha mindene az áldozónak“ — mondja a magyarok egyik Dichterje.

No hát mondja meg édes Krämmer ur, nem barbár, miveletlen nép-e ez? azt se tudják, ki az a Kariváldi. Marosvásárhely körül beasszentáltak valami szekler burshot, az ostoba ficzkó, mikor már kimondták a végzést, oda fordul az Asszentirungs-Commissiunhoz, s azt mondja: hogy ha már el kell mennie, hát csak Gari Bandihoz vigyék ám, mert azt hallotta, hogy az igen jó öbester.

Milyen schweinerei az is! — a derék Szászországot, a mért a rebell Telekit elfogta, a francia lapok Ausztria zsandárjának nevezik. De bezzeg majd megdicsérik Pest városát, mely a kormánytól nem kevesebbet kér, mint azt, hogy eresszék ide Telekit Pestre. No csak eresszék, én nem bánom, én ugy is Sopronyba megyek lakni, a hol újabban a megye is a régi hivatalnokokból alakult. Legközelebb egy kötet verset akarok írni sopronyiakhoz; kérem Krämmer ur, hogy gyűjtsön majd rá előfizetőket.

Arra is kérem édes Krämmer ur, hogy miután az új év itt van, és én az én loyális hajfájásom miatt ki nem mehetek, prenumeráljon helyettem egy pár újságra, rendelje meg névszerint az Allgemeinein, a Pisset, és nem bánom, a Pesti Hirnök-öt. I vints ihnen a glüekszeligenes neues Jahr!

*Kipfelhauser.*

